

РОЛЬ ХУДОЖНИКА В ПРОМИСЛОВОМУ МИСТЕЦТВІ

*Наталія Громадюк,
І курс, художній факультет.
Науковий керівник – Шумєга С. С.,
кандидат педагогічних наук, професор.*

Завдання нашої роботи полягає в тому, щоб зв'язати два різноголосі поняття: художник і промислове виробництво в нероздільне, єдине ціле – дизайн, торкаючись минулих історичних знань на арені сьогодення, а також провівши раціональний аналіз щодо затверджених висновків з проаналізованого матеріалу, необхідно довести раціональну думку не тільки про людей дизайнерського спрямування, але й, зокрема, просто дизайну, як нової професії ХХ століття.

А постававши, перед собою таке завдання, звичайно, виникає необхідність об'єктивного, цілісного і обгрунтованого вирішення таких нескладних, на перший погляд, завдань!

Отож як відомо, у 1957 році була створена Рада організації індустріального дизайну, яка повинна сприяти розвитку художнього конструювання в усьому світі, підвищенню професійного рівня художників-конструкторів. До речі, наша країна вже також є членом цієї організації. А вже на Генеральній Асамблеї цієї Ради, що відбулася в 1969 році в Лондоні, було визначено формулювання дизайну, яке звучить так:

Дизайн – це творча діяльність, метою якої є формування гармонійного предметного середовища, що найбільш повно задовільняє матеріальні і духовні потреби людини.

Слід відмітити, що проникнення дизайну в наше життя зближить матеріальне виробництво з мистецтвом і цим самим збагатить духовний світ людини. Вивчення і пропаганда дизайну є важливим культурним завданням у формуванні інтелектуальної особистості на сучасному етапі розвитку цивілізації. Адже, створюючи нову річ, дизайнер надає їй форму, яка найбільш відповідає функції і призначенню, яка повинна органічно формою, кольором, матеріалом, вписуватись у навколишнє середовище. І тільки значення історичних цінностей цивілізованого світу, їх вивчення і аналіз, сприятиме дальшому зростанню прекрасних виробів світового рівня.

Дизайн, як нова професія виник у ХХ столітті. Специфіка дизайну цього періоду полягає в проектному характері, що оснований на суцільному образному мисленні дизайнерів і в міжпредметних зв'язках, що дозволяють з'єднувати і регулювати взаємовідносини матеріальної і художньої культури.

Можливості дизайну невичерпані і навіть не визначені в повній мірі, а таму в сфері теорії дизайну постійно ведуться дискусії про його природу, границі і методи, а також про характер його зв'язків з архітектурою та іншими видами художньої творчості. Художників, що спрямовують свою діяльність на функціонально – естетичні проблеми і працюють в сфері промисловості все частіше називають дизайнерами.

Слово дизайнер англійського походження і означає “проектувальник”, “рисувальник”. А от дизайн в перекладі – “креслення”, “рисунок”, “проект”.

Найбільшим досягненням по утвердженню дизайну було створення Науково-Дослідного Інституту Технічної Естетики.

На сучасному рівні безперервний розвиток дизайну, як нової професії почався біля 100 років тому. Цю дату визначають по вже відомому русі “за зв'язки мистецтва і ремесл”.

Щодо другої дати виникнення дизайну, то її переносять на початок ХХ століття, коли художники зайняли ведуче місце в ряді галузей сучасної промисловості і одержали можливість формувати фірмовий стиль підприємств.

Вони прагнули фундаментальних базових форм. Класичний приклад – американська фірма “Фордмотор”. Художники прагнули стійкості щодо сповільненості розвитку технічних форм заради того, щоб у виробках був повністю використаний конструкторський потенціал. В 1908 році спроектований перший автомобіль “Форд”.

Період 1930-х років в нашій країні, коли Західні країни вийшли з великої економічної кризи, ставлять дизайн як професію залежно від його реального входження в життя.

В історію дизайну також увійшли інженерні винаходи ХІХ – ХХ століття, які вплинули на побут людей (швейні, пральні машини).

Дизайн по своїй природі є універсальним – двояким. З однієї сторони, як мистецтво, а з другої, як технічний витвір.

Стосовно праці дизайнерів і їх вкладу у промислове виробництво:

- вихідними в творчості дизайнерів є специфіка використання матеріалів і закономірності їх формоутворення;

- дизайнери ставлять перед собою мету: співставити безконечні різновиди технічних форм;

- люди дизайнерського спрямування старанно враховують і впливають на вдосконалення вирішуваних здібностей людини сприймати предметне середовище.

Зрозуміло чому, виникає необхідність включати художників в склад проектних організацій.

Дизайнери користуються даними техніко – економічних, соціальних, психологічних доліджень, моделюють типи можливих споживачів, спостерігають поведінку людей у великих і малих колективах. А все це

необхідно для прогнозування середовища майбутнього, а також для реального утвердження нових форм і потреб.

Отже, дизайн – це самостійний напрям проектної діяльності з усіма притаманими йому атрибутами: історією, теорією і практикою!

І висновок щодо співвідношення художник і промислове виробництво. Зрозуміло, що на перший погляд ці поняття мають глибоку і вагому різницю, але водночас, задумавшись, можна і обґрунтувати раціональність такого співставлення. Бо яким буде промислове виробництво без художника? І чого варті просто художники без промисловості?

Задумасмося на мить!!!

Чи могло б суспільство, нація, народ, та й, зокрема, просто людина, повноцінно жити? Чи змогли би люди взагалі пройти всі життєві випробування у цьому світі, не дихаючи силою мистецтва?

1. Волкотруб І.Т. “Основи художнього конструювання”. – Київ, 1988.

2. Шпара П.Ю., Шпара І.П. “Технічна естетика і основи художнього конструювання”. – Київ, 1989.

ОСОБЛИВОСТІ ДЕКОРУ ТРИПІЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Дмитро Пилип'юк,

III курс, художній факультет.

Науковий керівник – *Голоневський О.С.*,
асистент.

Декоративний гончарний посуд V – тисячоліття до н.е., виявлений на теренах Молдови і Прикарпаття, – свідчення високого рівня розвитку трипільської культури і, зокрема, керамічної справи часів неоліту.

Основні різновиди розписної кераміки класифікуються за такими ознаками: 1. Перша типологічна група виробів – це поліхромний посуд із світлої твердої керамічної маси із червоного фону більша частина поверхні виробу вкрита спіралевидним малюнком, виконаним чорною та білою фарбами – залізистою охрою та коаліном. Асортимент даної групи виробів – великі грушевидні посудини з шоломовидними покриттями, чаші з розписом на внутрішній поверхні стінок, подвійні посудини (так звані “біноклі”), призначені, ймовірно, як підставка для ритуальних чашок.

2. Друга типологічна група розписної трипільської кераміки – це посуд із червоних, рідше – жовтуватих відтінків глини, декорований чорною фарбою з білим або червоним обведенням зображеного мотиву. Поверхня згаданих виробів відзначається лощінням, яке виконувалося до випалювання виробів.